

Kádár János találkozott V. I. Dolgihhal

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, szerdán a KB székházában találkozott és szívélyes baráti légkörű megbeszélést folytatott V. I. Dolgihhal, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkárával, aki szabadságának egy részét tölti hazánkban. A szovjet vendéget fogadta Németh Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára. Jelen volt Szürös Mátvás, a Központi Bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője és V. J. Pavlov, a Szovjetunió budapesti nagykövete.

A szövetkezeti feladatokról tárgyalt a TOT

Ülést tartott a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa szerdai ülésén megtárgyalta az MSZMP XI. kongresszusa határozataiból adódó szövetkezeti feladatokat. Az ülésen részt vett dr. Soós Gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi államtitkár, Szlamenitzky István, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese és dr. Villányi Miklós pénzügyminiszter-helyettes.

Szabó István, a TOT elnöke tartott előadást. Rámutatott: a tsz-tagság meglehetősen fogadta a kongresszusnak a mezőgazdasági termelőszövetkezeti mozgalommal kapcsolatos állásfoglalásait. Arra van szükség, hogy a gazdaságok a lehetőségeket minél hatékonyabban használják ki

a határozatokból adódó feladatok megvalósítására.

A TOT ülése a térszerek kiemelt feladatainak megvalósítására ajánlást fogadott el. A tanács a többi között javasolja, hogy a közös gazdaságok a tulajdonviszonyok fejlesztése, a szövetkezeti tulajdon védelme érdekében vizsgálják meg a földtulajdon és földhasználat gyakorlati kérdéseit, földnyilvántartásait állapotát, és a tennivalók meghatározására a térszerek vezetői még idén hozzanak megfelelő határozatot: a szövetkezetek vezetői fordítsanak nagyobb figyelmet a szövetkezeti tulajdon védelmére, például a rendszert, mezőirri és tűzvédelmi területeken.

Javasolja a TOT, hogy a demokratikus működés, az önkormányzati szervek tevékenységének fokozására a gazdaságok vizsgálják felül belső szabályzatukat. Biztosítsák az állandó bizottságokban a fizikai dolgozók, a nők és fiatalok arányos részvételét, növeljék hatáskörüket, és tegyék lehetővé a bizottságok elnökeinek, valamint tagjainak folyamatos továbbképzését.

A tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a térszerek a gazdálkodás területén az eddigieknél tudatosabban és rugalmasabban alkalmaz-

kodjanak a társadalmi érdekeket kifejező közgazdasági szabályozókhoz és jogszabályokhoz.

Fontos az is, hogy a beruházási döntéseket alaposan előkészítsék. Gondoskodni kell az alacsonyabb beruházási és üzemeltetési költségekkel járó fejlesztési változatok, rekonstrukciós lehetőségek feltárásáról és megvalósításáról. Tartózkodni kell ellenben a vezetési, műszaki és pénzügyi lehetőségekkel nem számoló, megalapozatlan fejlesztéstől.

Az ajánlás foglalkozik az egyesült termelőszövetkezetek munkájával, fejlesztési lehetőségeivel, valamint a mezőgazdasági ágazatok szakmai tennivalóival — összefüggésben a lakossági ellátás javításával. Az ajánlás kitér az elsősorban a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó élelmiszeripari és a lakosság — főleg a falusi lakosság — igényeit kielégítő szolgáltató tevékenységekre, valamint a gépesítéssel, a szállítással és az áruforgalmazással kapcsolatos tennivalókra.

Az ajánlás felhívja a figyelmet az elosztás szocialista elvének következetes érvényesítésére.

Az elnökség javasolja, hogy a gazdaságokban még inkább szélesítsék ki a szocialista munkaversenyt. Az eddiginél is jobban gondoskodjanak a tagok szakmai és kulturális neveléséről, valamint a tanácsi szervekkel, a szakszervezetekkel és a társadalmi szervezetekkel való együttműködés elmélyítéséről.

Megújuló forrás: a szocialista tulajdon

Öt, hat esztendeje még csak a szakemberek szűk körében beszéltek arról, hogy a mezőgazdaság fejlődésében lényeges szerepet kapnak az iparszerű termelési rendszerek. Idén 900 ezer hektáron — elsősorban a kukoricatermesztésben — alkalmazzák a korszerű, ún. zárt technológiájú eljárásokat. Ehhez éppúgy szükség volt az átlagos üzemenyiség növekedésére — ami ma a termelőszövetkezetekben 3500 hektár —, mint közös vállalkozások és társulások létrehozására, állami cégek és szövetkezetek fokozódó együttműködésére, azaz a szocialista tulajdonban rejlő lehetőségek kiaknázására.

Alapigazság, hogy a tulajdonviszonyok a társadalom lényegének kifejezői. A termelőerők gyors növekedését, társadalmunk fejlődését a szocialista tulajdonviszonyok kialakítása, uralkodóvá tétele alapozta meg, s kézenfekvő, hogy további haladásunk is szorosan összefügg mind az állami, mind a szövetkezeti, azaz a szocialista tulajdon erősítésével, a benne rejlő, s eddig kihasználatlan lehetőségek gyakorlati kamatoztatásával. Fényt vet e tulajdon súlyára, arányára két adat: itt termelik meg a nemzeti jövedelem 98 százalékát, s itt dolgozik a foglalkoztatottak 95 százaléka.

Meggyőzően bizonyítja a szocialista tulajdon erőforrásainak nagyságát, hogy a nemzeti jövedelem a háború előttinek ötszörösére, az ipari termelés a tízszeresére növekedett, a nagytüzemi mezőgazdaság pedig feleannyi munkaerővel 60 százalékkal több árut állít elő, mint az 1938-as esztendő magyar mezőgazdasága.

Nem általános eset, de már nem is feltűnő keltő ritkaság, hogy két vagy több állami vállalat — kellő jogi körülmények között — együttesen fejezi ki a kutatási, fejlesztési kiadásokat meghatározott területen, s az új termék, gyártási eljárás értékesítésére szintén közösen vállalkoznak. Az új utak lehetőségét jelzi az is, hogy a mezőgazdaságban s az élelmiszer-termelésben, -feldolgozásban ma már 500 gazdasági társulás található. Ezek éppúgy összekötnék szövetkezeteket szövetkezetekkel, mint szövetkezeteket és állami vállalatokat, ipari és mezőgazdasági állami üzemeket, tudományos intézeteket. A tartósító ipar például a szövetkezetekkel közösen tart fenn agrokémiai központokat, folytat gépkísérleteket, fajtakísérleteket, biztató, a szocialista tulajdon lehetőségeit jól hasznosító törekvéseket tapasztalhatunk a gyógyszer-, a híradástechnikai iparban, a tüzeléstechnika korszerűsítésében.

Példáink természetesen

esetlegesen, de remélhetően érzékeltetik, hogy hazánkban a tulajdonviszonyok gyökeres átalakítása befejeződött, s egyre inkább az általuk kínált új utak, módszerek, formák gyakorlatbani alkalmazása a teendő. Egyrészt a szocialista tulajdon két formájának, az állami és a szövetkezetinek a közelítésével — mert ma még tetemesek a különbségek közöttük a munka társadalmiasításán fokában, az irányítás és a vezetés formájában, a jövedelemelosztás módjában —, másrészt a tartalékok kiaknázásában, a hatékonyságot növelő lehetőségek megragadásában.

A mondat befejező részében válasz arra, miért lényeges a szocialista tulajdon továbbfejlesztése. Társadalmi, gazdasági haladásunk olyan fokra jutottunk el, ahol reális célként fogalmazhatunk meg a fejlett szocialista társadalom felépítését. Ennek gazdasági, tudati feltételeit a tulajdonviszonyokban meglévő lehetőségek hasznosítása teremti meg. A termelőeszközök döntő többségének állami tulajdonba a tervgazdálkodás legfőbb biztosítéka, ami lehetőséget teremt egyebek között arra is, hogy amikor e termelőeszközök hatékonyabb működtetése új módszereket kíván — akár az alapanyagok kitermelésében, akár a feldolgozóiparban —, akkor ezeket késlekedés nélkül alkalmazhassuk. S ha a szövetkezeti tulajdon esetében az ígéri a többet, a jobbat — mint az iparszerű termelési rendszereknél, a szakosításnál, a kooperációnál —, hogy az együttműködés magasabb fokára alakuljon ki a szövetkezetek, a szövetkezetek és az állami vállalatok, az állami gazdaságok és a szövetkezetek között, akkor ott is szabad utat kell nyitni az újnak, jó érzékkel, ösztönzéssel, világos, társadalmi érdekeket is kifejező jogi szabályozással.

Nagy horderejű és kisebb jelentőségű elhatározások, cselekedetek sora szolgálhatja, s szolgálja is a szocialista tulajdon továbbfejlesztését, eddig feltáratlan forrásainak kiaknázását, s ezzel növekedési lehetőségeink megújulását.

Erősíti ezt a folyamatot az állami tulajdonban levő földek eladásának fokozatos csökkentése, majd megszüntetése éppúgy, mint a termelőszövetkezetek használatá földet — ugyancsak fokozatosan — oszthatatlan szövetkezeti tulajdonná válása. A szocialista tulajdonviszonyok adta lehetőségek célszerű kiaknázása az, ha a szükséges feltételek létrejöttével folytatódik a gazdasági társulások megalakulása, s az is, ha hosszú évek vitája után a beruházásoknál megteremtődik a fővállalkozói rendszer. S természetesen az ugyan-csak, ha sokféle módon — például az üzemi, a munkahelyi demokrácia fejlesztésével — erősítjük a tulajdonosi tudatot, a szocialista tulajdonviszonyokban rejlő helyi lehetőségeket minél szélesebb körű felismerését.

A termelőstől a tudományos kutatáson át a környezetvédelelig, korántsem merültek ki a tulajdonviszonyok teremtette források. Sőt! Eppen arról van szó, hogy ilyen értelemben eredményeink elmaradnak lehetőségeinktől, nem mindenkor és mindenben élünk jól azzal, amit társadalmunk lényegének kifejezői, a tulajdonviszonyok felkínáltak. Az ősszhang növelése az adottságok és a teljesítmények között távlatokban nem kevesebbet ígér, mint a termelési eszközök és egyéb közjavak össznépi, kommunista tulajdonát, a társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetését, a lehetőségek egyenlőségének fokozatos megteremtését.

M. O.

Vaszy Viktor kitüntetésére

Papp Gyula átadja a díjat Vaszy Viktornak

Mint korábban már beszámoltunk róla, ötvenéves művészi munkássága után nyugalmába vonult Vaszy Viktor, a szegedi szimfonikusok vezető karmestere, a szegedi színház zeneigazgatója. Ebből az alkalomból — a Szeged megyei városi tanács végrehajtó bizottságának június 11-én tartott ülésén — Vaszy Viktor kitüntetését adta át a díjat, és méltatta Vaszy Viktor munkásságát, melynek jelentős része jut Szeged zenei életének fejlesztésére. A főlzabadosulás

után a város zenei kultúrájának szervezője volt — hangoztatta Papp Gyula —, fíradásainak jelentős része van abban, hogy Szegeden értékes hagyományú operatagozat működik, hogy megalakult a máris kitűnő eredményeket elért szimfonikus zenekar, hogy létrejött és ma is szép sikerrel tevékenykedik az ország legjelesebb oratóriumkórusa, a Zenebarátok, de kiemelkedő részt vállalt a szabadtéri játékok felújításában, és az ott színre vitt kitűnő operaelőadásokban is.

A kitüntetésért Vaszy Viktor meghatott szavakkal mondott köszönetet. A díj átadásánál jelen volt Szabó G. László, a városi pártbizottság osztályvezetője is.

Július 1-től emelik a rendszeres szociális segélyeket

Július 1-én lép életbe az egészségügyi miniszter rendelete a hadigondozási járadékok és a rendszeres szociális segélyek felemeléséről. A rendelkezés szerint a hadigondozottak járadékát átlagosan havi 100 forinttal, a hadiözvegyek, hadiárvaik és a hadigondozottak családtagjainak ellátását, valamint a hadigondozottak nevelési pótlékát átlagosan havi 150 forinttal emelik. Ezenkívül a tanácsok által megállapított rendszeres szociális segélyjelleget juttatások is átlagosan havi 100 forinttal emelkednek.

A jogszabály értelmében a 100 százalékos hadirokkantak járadéka 60. életévük betöltése előtt 750 forint lesz, a 60 évesnél idősebbek járadékát 780 forintra emelik. Hozzájuk hasonlóan, a korábbiakhoz képest ugyancsak 100 forinttal emelkedik a 65, illetve a 75 százalékos hadirokkantak járadéka is. A hadigondozottak nevelési pótléka 300 forintra emelkedik, amely így azonos lesz a családi pótlék összegével. A hadiözvegyek — a jövő hónaptól — 60 éves koruk betöltése előtt 450 forint járadékot kapnak, 60. életévük után pedig járadékukat havi 510 forintra kell emelni. A hadiárvaik ellátási járadékát a rendelet 410 forintban állapította meg, de ha szülei közül egyik sem él, az öket megillető járadék összege 480 forint lesz. A hadigondozott családtagok — azaz a háborúban elesettek idős szülei — a továbbiakban 570 forint járadékban részesülnek.

A jogszabály előírja, hogy rendszeres szociális segély címén csak a mindenkori ötéves nyugdíj minimumának megfelelő összeg adható, amely — mint ismeretes — július 1-től havi 210 forint

lesz. Ha viszont a segélyezett olyan idős családtagot (például házaspartat) is eltart, aki szociális juttatásban nem részesül, akkor az említett összeghez további 450 forint kiegészítő segély is jár. A segélyjelleget rendszeres juttatásokat ugyanis sok esetben bizonyos minimális nyugdíj mellett is folyósítják.

A járadék, illetve a segély emelését senkinek sem kell kérvényeznie, mert azt — a rendelet értelmében — a tanácsok július 1-én automatikusan végrehajtják, s július első napjaiban a posta már mindenkinek a megemelt összeget kézbesíti.

A nemzetiségi kultusz ápolása

Szerdán Baján tartotta ülését a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének titkársága. A tanácskozáson, amelyre az illetékes országos, megyei és helyi szervek képviselőit is meghívták, a Baján élő délszlávok oktatási, közművelődési helyzetét vitatták meg. Szó esett az utóbbi évek fejlődéséről, s a még megoldásra váró problémákról is. Az anyanyelvi kultúra ápolására, mint az ülésen hangsúlyozták, még további lehetőségek vannak. A tanácskozáson javasolták például, hogy a délszláv közművelődési szakemberek, illetve a szerb-horvát nyelvű pedagógusok hiányának pótlását az illetékes tanácsi szervek ösztöndíj alapításával is segítsék elő.

Baranyában, hazánk legnagyobb nemzetiségi megyéjében, mind nagyobb érdeklődéssel fordulnak történeti múltjuk felé a délszláv és német anyanyelvű emberek, feltárják részvételük tényeit az országépítésben, kutatják kultúrájuk szellemi és tárgyi értékeit. A megyei tanács határozatban foglalt állást amellett, hogy ösztönözni kell a hagyományok ápolását és fejlesztését, a néprajzi emlékek gyűjtését és bemutatását. Ennek megfelelően széles körű és sokoldalú nemzetiségi kutatás kezdődött Baranyában.

A megyei tanács jelentős anyagi támogatásával összegyűjtik, feldolgozzák és bemutatják a nemzetiségek néprajzi anyagát.

Huszonöt éves a magyar—szovjet határvízi együttműködés

Szerdán az Országos Vízügyi Hivatalban ünnepi megemlékezést tartottak a magyar—szovjet határvízi egyezmény megkötésének 25. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen részt vett K. Sz. Hilobcsenko, az Ukrán SZSZK meliorációs és vízgazdálkodási miniszter-helyettese, a határvízi együttműködési bizottság szovjet tagozatának vezetője. A jubileumot méltató beszédében Dégen Imre államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke megállapította, hogy a magyar és a szovjet vízügyi szervek közötti együttműködés a vízgazdálkodás valamennyi fontos területére kiterjed. A közös érdekű vízpépítési munkák végrehajtása, az árvízvédelem, a belvízmentesítés, a határvízi minőségének vé-

delve, a vízkészletekkel való gazdálkodás, a vízmérlegek kidolgozása, a hidrometeorológiai adatcsera, a távlati tervek egyeztetése és a műszaki-tudományos tapasztalatok cseréje egyaránt fontos tényezői az együttműködésnek. Az együttműködés kiemelt példája volt az 1970. évi tiszai árvíz elleni védekezés.

Az ünnepi ülésen K. Sz. Hilobcsenko és Breinich Miklós, az OVH elnökhelyettese, a határvízi együttműködési bizottság szovjet és magyar tagozatának vezetői adtak tájékoztatást a negyedszázados kapcsolatok eredményeiről.

Dr. Székér Gyula, a Minisztertanács elnökhelyettese szerdán fogadta K. Sz. Hilobcsenkót.